

El català ara i sempre

written by Agustí Soler | 30 de juliol de 2024

Porten més de tres-cents anys intentant destruir i fer desaparèixer la nostra llengua i no se n'han sortit. Tots els intents, les lleis, les normes i la persecució constant i aclaparadora contra la llengua catalana han fracassat. Som deu milions de parlants, encara que hem de ser conscients que n'hem de ser molts més.

Ben cert que avui en dia, percentualment, sobre el tant per cent dels que viuen a Catalunya i a la resta dels Països Catalans, fa que el nombre de parlants així com l'ús habitual de la llengua sigui preocupant, però no pas perquè els catalanoparlants hagin deixat de fer servir la seva llengua sinó, rotundament i senzillament, perquè l'augment imparable de la immigració d'aquestes darreres dècades fa rebaixar el tant per cent en les enquestes dels qui parlen el català habitualment. És, doncs, urgent i inexcusable agafar el toro per les banyes i posar-nos seriosament a treballar.

En primer lloc, caldrà que des dels estaments polítics es prenguin seriosament la qüestió i actuïn amb voluntat i fermesa. Ens preguntarem com. Tenim un exemple molt proper que ens marca el camí a seguir. El 26 d'abril d'aquest any 2024 Andorra va aprovar la nova Llei de la Llengua Pròpia i Oficial. A Andorra l'única llengua oficial és el català. A partir d'ara es demanarà unes nocions bàsiques de català per obtenir permís de residència i de treball. Evidentment que es donaran totes les facilitats i ajuts per a aprendre el català i el fet és que ja són milers (més de deu mil) els nous andorrans que s'han apuntat als cursos de català. Cal felicitar a les forces polítiques andorranes per haver fet aquest pas. L'objectiu no pot ser més clar: que tots els residents puguin expressar-se mínimament en català.

No podem dir el mateix de les forces polítiques catalanes.

L'actitud poruga i apàtica, per una banda, de molts catalans que davant d'un desconegut enceten la conversa en castellà, acompanyada de la irresponsabilitat de l'administració, que es desentén en sectors clau com Ensenyament, Justícia i Sanitat, ajuda al fet que el català es converteixi cada dia més en una llengua prescindible. En aquest sentit, com a exemple molt definitori, és necessari llegir i prendre'n consciència del que ens diuen Rosario Palomino, nascuda al Perú, i Matthew Tree, nascut a Anglaterra, en el llibre *No em canviïs la llengua*. Ens diuen ben clarament que tots som corresponsables de la utilització de la llengua i que cal tenir ben presents els catalans d'adopció que insisteixen a aprendre-la.

La immigració incessant que no s'atura, d'una banda, i l'intent secular d'anorrear la nostra llengua que no cessa per una altra, del que tenim un clar exemple amb líders polítics que no tenen cap problema a proclamar amb veu alta, com feu el cap del govern espanyol Leopoldo Calvo-Sotelo, l'any 1983, tot dient: «Hay que fomentar la emigración de gentes de habla castellana a Cataluña y Valencia para así asegurar el mantenimiento del sentimiento español que comporta» ens ha de fer prendre consciència de la urgència d'estar vigilants i posar mans a la feina. El que deia el ministre espanyol l'any 1983 ho pensen i diuen molts altres avui en dia sense dissimular.

Tampoc vull ser maldestre i negativitzar l'actitud d'una bona part, sortosament, de catalans que no han llençat la tovallola i també, val a dir-ho, de molts dels que s'han incorporat a Catalunya i l'han feta seva incorporant-se a la lluita per la vitalitat i l'ús de la llengua. Si fem una mirada a la història veurem com fa més de tres-cents anys que a més a més de prendre'ns les llibertats han intentat de totes les formes possibles d'acabar amb l'ús de la nostra llengua. Però no se n'han sortit. Ni se'n sortiran. Des de molts diferents àmbits i indrets hi ha hagut sempre gent organitzada per a refermar i estendre l'ús del català. Com a exemple podríem citar la

Plataforma per la Llengua fundada l'any 1993 a partir d'un petit grup de joves, *L'esbarzer*, on al capdavant hi havia en Martí Gasull i Roig, un jove emprenedor, muntanyenc entusiasta que, malauradament, ens deixà en un accident de muntanya a l'Himàlaia. La Plataforma no ha parat i amb milers de socis que li donen suport, tot seguint l'exemple d'en Martí, fa una feina impagable no tan sols pel manteniment sinó per l'expansió del català. Tenim també molts altres grups que treballen en la mateixa línia. Cal que tots, començant per les altes instàncies, els donem suport.

Cal doncs estar amatents, conscients que estem passant moments difícils però amb la ferma voluntat que ens en sortirem. Fem nostres les paraules del Manifest Koiné, del març del 2016, que ens convidem a articular la llengua catalana com a eix integrador de la nostra ciutadania i no fer cas d'aquells que en intentar alertar del procés de substitució lingüística que vivim deixen anar exabruptes amb qualificatius de racistes i supremacistes. Fem nostre, amb determinació, la proposta inexcusable del Manifest Koiné amb el compromís de restituir al català l'estatus de llengua territorial de Catalunya. Ningú ens ho impedirà. El català ara i sempre!